

Werken als vertrouwensarts bij Veilig Thuis Twente

Wij zoeken een vertrouwensarts voor Veilig Thuis Twente (VTT). Dan kan je uiteraard ‘gewoon’ een vacature uitzetten en afwachten welke respons er komt.

Maar wij willen onze toekomstige collega meer dan alleen een wervende vacaturetekst voorleggen. Wij nemen je graag mee in onze organisatie, en laten je graag zien wat het werk van vertrouwensarts bij VTT inhoudt, en hoe het is om bij ons te werken? Dus is het hoog tijd om in gesprek te gaan met Liesbeth Habraken.

Liesbeth werkt al heel wat jaren als vertrouwensarts bij ons. Dus, wie kan er beter vertellen over dit mooie beroep, dan Liesbeth zelf.

Bevlogenheid

Liesbeth praat met veel passie over haar werk. Ondanks het feit dat wel elkaar niet fysiek ontmoeten, maar via MS Teams, voelen we haar bevlogenheid.

Op onze vraag hoe zij haar vak zou ‘verkopen’ aan toekomstige collega’s is haar antwoord:

“Je krijgt één van de meest boeiende beroepen die er überhaupt is. Je mag je inzetten voor kinderen en volwassenen die hulp en erkenning nodig hebben. Dat doe je samen met een team van maatschappelijk werkers en gedragswetenschappers die allemaal hart hebben voor de zaak. Een team waarin nauw wordt samengewerkt en waarin je heel veel ondersteuning vindt.

Voor kinderen en volwassen die in de knel zitten kun je soms substantiële verbeteringen bewerkstellen. Hoe mooi is dat!”.

Hoe Liesbeth vertrouwensarts is geworden

Liesbeth is in Nijmegen afgestudeerd als arts sociale geneeskunde; dit heet tegenwoordig arts maatschappij en gezondheid. Ze heeft gekozen voor deze richting omdat de directe verbinding met de maatschappij haar aansprak.

Na haar afstuderen is zij in Hengelo terecht gekomen bij de GGD, waar zij heeft gewerkt bij het onderdeel Jeugdgezondheid (JGZ).

Na een tijd daar gewerkt te hebben, maakte ze de overstap naar een medisch kleuterdagverblijf in Hellendoorn. Hier kwam zij in aanraking met een geheel andere behandelingssetting.

Ondanks dat Liesbeth al werkzaam was in Twente, woonde zij met haar gezin nog niet hier. Maar daar kwam verandering in. Het gezin verhuisde naar ons mooie Twente en niet kort daarna kwam er een vacature voorbij van vertrouwensarts bij het AMK (Advies en Meldpunt Kindermishandeling). De vacature had haar interesse en ze solliciteerde, en werd aangenomen. In 2015 is het AMK opgegaan in Veilig Thuis Twente.

Tot op de dag van vandaag vindt Liesbeth het nog steeds een prachtige functie die zij met plezier uitoefent.

Kindermishandeling en Steunpunt Huiselijk Geweld en Ouderenmishandeling

In eerste instantie ging het in haar werk over kindermishandeling. Daar is in 2015 het Steunpunt Huiselijk Geweld en Ouderenmishandeling bijgekomen.

Liesbeth: *“Dit is een werkveld waar je voor terug kan schrikken, omdat het gaat over “nare” zaken. Maar het voordeel is, dat je door bezig te zijn met die nare zaken, je er niet van weg kan kijken, en je ook een aantal zaken in positieve zin kan aanpakken en bijstellen. Dat maakt het werk enorm bevredigend en dankbaar om te doen. Vertrouwensarts is een zinvolle functie”.*

Vertrouwensarts en meldcode

Het AMK was eerst bekend als het ‘Bureau Vertrouwensarts’. Vanuit hier is ook de functie van vertrouwensarts ontstaan. Ten tijde van het Bureau Vertrouwensarts bestond er geen goede meldcode. Artsen kwamen in situaties terecht waar zij zich heel veel zorgen maakten over kinderen in de knel, en wisten dan, vanwege hun beroepscode en geheimhoudingsplicht, niet goed waar ze terecht konden met dit probleem,

Vanuit deze situaties in de functie vertrouwensarts in beeld gekomen. De vertrouwensarts kan inschatten of een situatie zo zwaar is dat er toch verdere stappen genomen kunnen worden.

Alles gaat over geweld. Dat kan fysiek geweld zijn, verbaal geweld zijn en verwaarlozing. Er zijn allerlei vormen van geweld.

Hoe meldingen bij VTT en de vertrouwensarts komen...

De grootste bron van melders is de politie. Zij zijn het, die in acute zaken vaak het eerst gebeld worden en ter plekke zijn. Daarnaast komen er ook meldingen vanuit andere beroepsgroepen, zoals verloskundige, arts spoedeisende hulp of jeugdarts. Door deze beroepsgroepen wordt Liesbeth vaak rechtstreeks benaderd. Niet alleen om een situatie te melden, maar ook voor het inwinnen van advies. Ook burens, kinderen of de school kunnen bellen met VTT. Iedereen die een melding wil doen, of advies wil in verband met geweld, kan en mag contact opnemen met VTT.

Bij een advies help je een ander verder.

Bij een melding maakt VTT een veiligheidsinschatting. Omdat de betreffende gemeente regievoerder is, werkt VTT altijd met hen samen..

“Mooi is dat je korte lijntjes hebt, dicht bij de inwoners zelf, en om vanuit die samenwerking een veilig klimaat te scheppen, waarbij VTT vooral is gericht op binnenshuis”.

Wat is de rol van Liesbeth, binnen het team/VTT?

“Binnen VTT vullen we elkaar mooi aan in expertise en kennis. Zo werk je als vertrouwensarts samen met de maatschappelijk werkers en de gedragswetenschappers. Als vertrouwensarts denk je mee als er sprake is van (ongeboren)baby’s, verslavingsproblematiek, psychiatrische problematiek. Bij letsel schat je in en bespreek je of er nog medisch zorg en aanvullend onderzoek nodig is om duidelijkheid te krijgen over oorzaak en toedracht.

De belangrijkste vraag is uiteindelijk hoe veilig is de situatie, en wat is er nodig om het voldoende veilig te maken.”

Een team dat elkaar ondersteunt en opvangt.

Meldingen kunnen gaan over diverse zaken en raken aan veel situaties, zoals seksueel misbruik of over psychiatrie van volwassenen. Maar ook over middelengebruik of medicijngebruik.

Wanneer er bijvoorbeeld een melding binnenkomt over middelengebruik van een zwangere vrouw/moeder, kan dit soms zulke verstrekkende gevolgen hebben dat je moet overwegen om de vrouw/moeder gedwongen op te laten nemen. Dit om er voor te zorgen dat het ongeboren kind geen of niet nog verdere schade oploopt. Dit zijn extreme situaties.

De situaties zijn soms ook milder, dan kan je in gesprek gaan met de vrouw/moeder, om te kijken of zij open staat voor behandeling of ondersteuning.

Intern is het belangrijk dat je, vooral bij zwaardere zaken, niet alleen de verantwoordelijkheid hoeft te dragen en dat je deze kunt delen. Je staat er bij VTT niet in je eentje voor.

Je bespreekt veel samen met het team. Soms ga je samen op huisbezoek, of ondersteun je vanaf de zijlijn de maatschappelijk werker. Je overlegt met huisarts en met jeugdzorg, geholpen door een team van gedragswetenschappers en maatschappelijk werkers.

Vertel een wat meer over jouw werk en dat van jouw collega's?

“Samen zetten wij ons in voor het voldoende veilig maken van een omgeving waar het niet veilig is. Dit doen we door afspraken te maken en maatregelen te nemen. De schakering tussen de ernst is sterk wisselend. Drastische maatregelen zoals het uit huis plaatsen van kinderen of het gedwongen laten opnemen van een moeder, dat zijn beslissingen die neem je nooit alleen. Hierin worden vanuit verschillende instanties, met diverse professionals, heel zorgvuldige afwegingen gemaakt. Aan een dergelijke drastische maatregel gaat altijd een heel voortraject aan vooraf.”

“Gedurende een traject houdt Jeugdgezondheidszorg vaak een oogje in het zeil. De huisarts van het gezin of de cliënt neemt contact op en verslavingszorg ondersteunt. Samen wordt gezorgd voor een netwerk, waarbij een heleboel mensen rondom het gezin betrokken worden. Bijvoorbeeld oma of de buurvrouw komt wat vaker langs bij het gezin/cliënt. Als je daar gezamenlijk een goed plan voor kan opstellen (dit wordt vanuit de gemeente geïnitieerd, en deze houdt ook de regie) dan kan je als VTT een casus afsluiten.

Zo proberen we met elkaar, op een goede manier, een situatie te verbeteren.

In veel situaties wordt gehandeld uit onmacht of wanhoop. Betrokkenen zijn in zo'n geval dan wel bereid om hulpverlening en ondersteuning te accepteren. En met het inzetten van hulpverlening en het netwerk is het dan ook vaak mogelijk om het probleem binnen de bestaande gezinssituatie goed op te lossen.”

Onbevooroordeeld kijken

“Elke situatie is nieuw en heeft andere componenten”, vertelt Liesbeth. “Dat maakt dat je telkens onbevooroordeeld en met een frisse blik naar een situatie kijkt.”

“Iedereen heeft een andere achtergrond en rugzakje. Dat maakt, dat er anders naar bepaalde situaties gekeken wordt en dat er ook anders gereageerd zal worden. Je probeert iedereen zoveel mogelijk in zijn waarde te laten en te respecteren. Uiteraard binnen de grenzen.”

Liesbeth geeft een voorbeeld: “In onze maatschappij is geweld niet acceptabel.

Als vanuit een bepaalde achtergrond men het wel normaal vindt om geweld te gebruiken, toon je begrip voor de culturele en religieuze achtergronden en bepaalde trauma’s die mensen uit het verleden hebben. Maar, het geweld moet wel stoppen.

Je gaat dan meedenken in hoe de risicofactoren die aanwezig zijn, dan wel zich in de toekomst kunnen voordoen, kunnen worden verminderd.”

“Door al dit soort verschillende situaties en mensen verbreedt je horizon. Bij elk gesprek met mensen, thuis op de bank, verbaas je je telkens weer, over wat mensen je willen, maar ook kunnen vertellen. Vaak denk je dan, als mij dit allemaal was overkomen dan was het voor mij ook lastig geweest in deze situatie. Dat vergroot enorm je begrip. Maar anderzijds, zijn de situaties natuurlijk niet oké.”

Wanneer ga je met een goed gevoel naar huis?

De dag begint bij Liesbeth regelmatig met een vrij lege agenda. Gedurende de dag dient zich van alles aan, en zo loopt die lege agenda al snel vol. Er belt altijd wel iemand voor een advies. Of er loopt een collega langs die vraagt of ze mee kan denken in een zaak. Weer een ander vraagt of ze mee kan op huisbezoek.

Liesbeth: “Als je met jouw achtergrond, expertise en opgedane kennis en ervaring, enerzijds je collega goed kan ondersteunen zodat hij/zij het werk goed kan doen, en je voor degene die (mogelijk) slachtoffer is iets in gang hebt kunnen zetten om te zorgen dat die situatie zich verbetert, en je hebt de mensen kunnen spreken die je wilt spreken en je hebt goed overleg gehad; als dát dan allemaal lukt... al die dingen samen, maken dat je met een goed gevoel naar huis kan gaan.”

“Je schakelt voortdurend op wat er zich aandient. Dat maakt het werk van vertrouwensarts ook een bruisend beroep. Je weet van tevoren niet wat je treft.”

Werken en wonen in Twente - Wat doe je om te ontspannen?

Liesbeth werkt en woont graag in Twente. Twente verlaten, komt niet bij haar op. In Twente vindt ze alles wat ze nodig heeft om lekker te kunnen leven; een mooie omgeving, met veel mooie wandelroutes. Twente heeft een mooie mix van natuur, steden en cultuur. Enschede bijvoorbeeld, heeft een leuk en gezellig centrum.

Hoe zet je bepaalde zaken van je af?

“Je hebt gesprekken met directe collega’s. Dat helpt. Situaties met hele jonge baby’s met heftig letsel, of ouders die hun kind ziek maken, dat zijn wel casussen die je aangrijpen. Dan is het goed dat je dit met elkaar kan bespreken. Natuurlijk komt het voor dat je gedurende het jaar wel eens een paar nachten wakker ligt, omdat je je dan afvraagt of we voldoende hebben kunnen doen, of het voldoende veilig is, of heb je onterechte maatregelen opgelegd aan ouders? Klopt het wel helemaal? Doe je het kind niet tekort, of doe je de ouders niet tekort?”

Vertrouwensarts bij Veilig Thuis Twente?

“Zeker well!”

Liesbeth is hier heel stellig in. “Je krijgt één van de meest boeiende beroepen die er überhaupt zijn. Je kan en mag je inzetten voor kinderen en volwassenen die jouw hulp en erkenning heel hard nodig hebben. Voor kinderen en volwassen die in de knel zitten kun je soms substantiële verbeteringen bewerkstelligen. En daarbij werk je in een team met mensen die allemaal hart hebben voor de zaak, en waarin je heel veel ondersteuning kunt en zult vinden.”